

עת"א 43629/05/17 - אליהו אביטן נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 43629-05-17 אביטן(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר: אליהו אביטן (אסיר)
נגד
המשיבים
1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירת אסיר, המבקש להורות למשיב לשלבו בקבוצה טיפולית לשם השלמת הליך טיפולי, כעולה, לטענתו, מהחלטת ועדת השחרורים אשר דנה בעניינו.

נימוקי העתירה

העותר, אסיר פלילי, המרצה עונש מאסר של 60 חודשים לאחר שהורשע בעבירות של יבוא סמים.

זהו מאסרו הראשון של העותר. פרט להרשעתו זו אין לחובתו הרשעות קודמות.

העותר הינו אסיר חיובי, סיים מס' קבוצות טיפול, שולב בסבב חופשות עד אשר בבדיקת שרידי סם שנערכה לו לאחר ששב מחופשה, נמצאו שרידי סם. בדיקת אימות אישרה את הממצא החיובי. מאז הופסקו חופשותיו.

בינתיים, ולאחר שמס' בדיקות נוספות שנערכו לו נמצאות שליליות הוחזר העותר לאגף נ"ס.

ועדת השחרורים שדנה ביום 15.3.17 בבקשתו של העותר לשחרור מוקדם על תנאי קבעה כי על האסיר להשלים קבוצה טיפולית נוספת בטרם תשוב ועדת השחרורים ותדון בעניינו.

בקשתו של העותר להשתלב בקבוצה טיפולית "שינוי דפוסים" נדחתה חרף המלצת ועדת השחרורים והמלצות שב"ס.

כתב התשובה

הטיפול בעניינו של העותר נעשה בהתאם לנוהל 20-1036 "שיקום סוציאלי לאסירים". הקובע כי תכנית טיפולית

עמוד 1

שתקבע לאסיר תותאם לו בהתאם למיון ואבחון שיערכו לאסיר.

גורמי הטיפול הרלוונטיים עשו כל שביכולתם על מנת לאפשר לעותר את הטיפול הסוציאלי שהוא זקוק לו, בהתאם לעמדת גורמי המקצוע, אלא שהעותר לא השכיל לנצל את ההזדמנויות הרבות שניתנו לו. על כן אין לו להלין אלא על עצמו.

לכתב התשובה צורף מזכר התייחסות של ראש תחום טיפול ושיקום בכלא שיטה בו פורטו העובדות:

ביום 9.11.16, בעת שהעותר שהה באגף מתקדמים באגף נ"ס, נלקחה ממנו דגימה לצורך בדיקת שרידי סם, נמצאו ממצאים חיוביים בדגימות. בבדיקת האימות נמצא כי העותר עשה שימוש בסם מסוג קוקאין. בעקבות הממצאים הורחק העותר מאגף נ"ס.

בתאריך 1.1.17 הופנה העותר לאבחון לרופא מומחה בנושא התמכרות לסמים ואבחון דפוסים התמכרותיים. המומחה המליץ על הפניית האסיר לטיפול בנושא התמכרות.

העו"ס המטפלת בעותר פעלה על מנת לשלב את העותר בהמשך הטיפול בעניין ההתמכרות. העותר התבקש לחתום על "חוזה טיפולי" לצורך קבלתו לקבוצה הטיפולית אך הוא נמנע מלחתום על החוזה בטענה שהוא מבקש שהות להתייעץ עם עורך דינו. בהמשך חזר בו העותר מנכונותו לעבור לכלא חרמון לצורך הטיפול וביקש בדיקה חוזרת אצל הרופא המומחה - נרקולוג. המומחה המליץ על הפנייתו לטיפול בעניין דפוסיו ההתמכרותיים. בשיחה נוספת מיום 6.2.17 הומלץ שוב לעותר לעבור לטיפול בבית סוהר חרמון אך הוא דחה זאת. הוצע לאסיר להפנותו לקבוצות ראשוניות בנושא התמכרות ומודעות אך הוא סירב וביקש להשתלב בקבוצה מתקדמת בנושא "שינוי דפוסים".

קבוצה טיפולית "לשינוי דפוסים" אמורה להיפתח במהלך חודש אוקטובר 2017. התאמתו של העותר לטיפול במסגרת קבוצה זו תיבחן בכפוף להשתלבותו בקבוצה ראשונית.

דין

בדין טען העותר כי הוא איננו מכור לסמים. המדובר במעידה חד פעמית. אין צורך בהליך טיפולי המיועד לגמילה מהתמכרות לסמים. לטענתו התקבלה החלטה מינהלית לשלבו בטיפול אחר של שינוי דפוסים. טיפול בו החל בטרם נמצא בבדיקה שנערכו לו שיירי סם מסוג קוקאין, אך משום מה החלטה זו לא מומשה והמשיב עומד על כך שבטרם הפניית העותר לטיפול בקבוצת "שינוי דפוסים" עליו לעבור שוב טיפול במסגרת קבוצה ראשונית.

בתום הדיון, התבקשה המשיבה להגיש תשובה משלימה שתתייחס לטענות שהעלה ב"כ העותר בדיון.

בתשובה המשלימה מציינים הגורמים המקצועיים כי התהליך הטיפולי הינו מדורג ועל כן ישנה חשיבות לכך שהעותר יעבור קודם קבוצה ראשונית שתכין אותו לקראת ההשתלבות בטיפול המתקדם ובכך תסייע לו להשתלב יותר בקבוצה

המתקדמת. ראש תחום טיפול ושיקום מציין כי לא נעלמה ממנו העובדה שהעותר עבר שתי קבוצות טיפוליות לפני כשנה, אך לאור העודה שמאז לא שולב בשום טיפול מצריכה שוב טיפול ראשוני נוסף שיש בה כדי להכינו ולאפשר לו להשתלב בקבוצה המתקדמת ככל שימצא מתאים לכך ע"י מנחי הקבוצה.

באשר לעמדת הנרקולוג, הרי שהמלצת הנרקולוג לפיה האסיר זקוק לטיפול במסגרת מחלקה טיפולית בהתמכרויות בעינה עומדת.

בתגובה לתשובה המשלימה ביקש ב"כ העותר לקבוע מועד נוסף להמשך דיון בעתירה ולחילופין להורות למשיבה להעביר את העותר למתקן כליאה אחר.

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים אינני סבור שיש צורך בקיום דיון נוסף. לעותר ניתן יומו בבית המשפט, טענותיו נטענו בהרחבה גם בדיון וגם בתגובה לכתב התשובה.

לצורך בחינת סבירותה של ההחלטה המנהלית שיש צורך בשילובו של העותר בקבוצה ראשונית שתכין אותו לקראת הקבוצה המתקדמת, ככל שימצא מתאים לכך, לא ניתן להתעלם מהעובדה שהעותר על אף ששולב בקבוצה מתקדמת בעבר, לא התנזר מנושא הסמים וצרך סמים מסוג קוקאין.

קשה לקבל את הטענה בדבר מעידה חד פעמית כאשר מעיון בכתב האישום ובעובדות המפורטות בהחלטות בית המשפט העליון אשר נדרש להחלטה בערר שהגיש שותפו של העותר, על ההחלטה למעצרו עד תום ההליכים.

על פי ההחלטה בבש"פ 1445/14 מפי כב' השופט סולברג (החלטה מיום 10.4.14), קשר העותר שהתגורר בתקופה הרלוונטית בפנמה, עם בן משפחתו (הנאשם 2) ועם אחרים לייבא סמים לישראל - סם מסוג קוקאין בכמות מסחרית. העותר ושותפיו הסליקו סם מסוכן מסוג קוקאין במצב נזלי, ספוג ביריעות עשויות ספוג ותפורות במעטפת בד המחולקת לתאים במשקל כולל של 2.8 ק"ג. בית המשפט מציין בהחלטה לדחות את הערר.

"כתב האישום, הוא חמור, במדרג גבוה של עבירותיהם ולא באקראי נעברו לכאורה העבירות המיוחסות לעורר, ולא על דרך ההזדמן. ולו בכמות זניחה עסקינן, ולו בסם קל. סוג הסם, הכמות, התכנון, התחכום, שיטת הביצוע"

שילוב העותר בקבוצה ראשונית נוספת איננו גורם לדחיית מועד שילובו בקבוצה המתקדמת, שבכל מקרה, אמורה להיפתח רק במהלך חודש אוקטובר 2017.

לעותר הוצע להשתלב באופן מיידי בקבוצה הראשונית אולם הוא סרב ומבקש לבחור לעצמו את הטיפול שניתן לו ולעשות "קיצורי דרך".

שיקול הדעת לגבי שיקומו של אסיר והתאמת התכנית הטיפולית המתאימה לו הינו של הגורמים המוסמכים.

אינני רואה חוסר סבירות בהחלטה של הגורם המקצועי בדבר הצורך לשוב ולעבור קבוצה טיפולית ראשונית, לאור פרק הזמן הרב שחלף מאז הקבוצות הקודמות בהן השתתף ולאור הבדיקה שנמצאה חיובית והרקע של העבירות בגינן מרצה העותר את מאסרו. העובדה שהטיפול הראשוני הנוסף, איננו מביא בהכרח לדחייה בשילובו של העותר בקבוצה המתקדמת האמורה להיפתח בחודש אוקטובר.

לפיכך העתירה נדחית.

ניתנה היום, כ"ג תמוז תשע"ז, 17 יולי 2017, בהעדר הצדדים.